

**CÁC TIÊU CHUẨN QUỐC TẾ
VỀ BIỆN PHÁP KIỂM DỊCH THỰC VẬT**

TIÊU CHUẨN SỐ 13

**HƯỚNG DẪN THÔNG BÁO TRƯỜNG HỢP
KHÔNG TUÂN THỦ VÀ HÀNH ĐỘNG KHẨN CẤP**

(2001)

Ban thư ký Công ước quốc tế về Bảo vệ thực vật

©Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn, 2012 (bản tiếng Việt)

©FAO, 1996 - 2012 (bản tiếng Anh)

Bản tiếng Việt được dịch bởi Cục Bảo vệ thực vật, Bộ Nông nghiệp và
Phát triển nông thôn

Publication history

This is not an official part of the standard

1995-05 TC-RPPOs added topic *Notification of Interception / Non-compliance*
(1995-002)

1997-09 TC-RPPOs noted high priority topic

1999-10 ICPM-2 added topic *Notification of Interceptions / Non-compliance*

1999-12 EWG developed draft text

2000-05 ISC-1 revised draft text and approved for MC

2000-06 Sent for MC

2000-11 ISC-2 revised draft text for adoption

2001-04 ICPM-3 adopted standard

ISPM 13. 2001. *Guidelines for the notification of non-compliance and emergency action.*
Rome, IPPC, FAO.

2010-07 IPPC Secretariat applied ink amendments as noted by CPM-5 (2010) Publication
history: Last modified August 2011

MỤC LỤC

Phê chuẩn	4
GIỚI THIỆU.....	4
Phạm vi áp dụng	4
Tài liệu tham khảo.....	4
Thuật ngữ định nghĩa.....	4
Mục đích yêu cầu	4
YÊU CẦU	5
1. Mục đích thông báo	5
2. Sử dụng các thông tin được thông báo	5
3. Các điều khoản của IPPC liên quan đến việc thông báo	6
4. Cơ sở của việc thông báo	6
4.1 Trường hợp không tuân thủ	7
4.2 Hành động khẩn cấp	7
5. Thời gian thông báo	7
6. Thông tin của thông báo	8
6.1 Các thông tin yêu cầu.....	8
6.2 Các thông tin hỗ trợ.....	9
6.3 Mẫu, ký hiệu, chữ viết tắt	9
6.4 Ngôn ngữ	9
7. Văn bản và các phương tiện trao đổi thông tin.....	9
8. Phân loại dịch hại	9
9. Điều tra vi phạm không tuân thủ và hành động khẩn cấp.....	10
9.1. Không tuân thủ	10
9.2 Hành động khẩn cấp	10
10. Quá cảnh	11
11. Tái xuất khẩu	11

Phê chuẩn

Tiêu chuẩn này được thông qua tại Phiên họp lần thứ 3 của Ủy ban lâm thời về các biện pháp KDTV, tháng 4 năm 2001.

GIỚI THIỆU

Phạm vi áp dụng

Tiêu chuẩn này hướng dẫn thực hiện thông báo trong các trường hợp:

- Chuyển hàng nhập khẩu không tuân theo các yêu cầu KDTV cụ thể, bao gồm cả việc phát hiện một loài dịch hại thuộc diện điều chỉnh cụ thể
- Chuyển hàng nhập khẩu không tuân theo các yêu cầu về hồ sơ chứng nhận KDTV
- Có hành động khẩn cấp khi phát hiện trong chuyển hàng có dịch hại thuộc diện điều chỉnh đã không được nước xuất khẩu ghi nhận
- Có hành động khẩn cấp khi phát hiện sinh vật có tiềm năng gây hại thực vật trong chuyển hàng .

Tài liệu tham khảo

IPPC. 1997. *Công ước quốc tế về Bảo vệ thực vật*. Rome, IPPC, FAO.

ISPM 5. *Thuật ngữ kiểm dịch thực vật*. Rome, IPPC, FAO.

ISPM 7. 1997. *Chứng nhận KDTV xuất khẩu*. Rome, IPPC, FAO.

ISPM 8. 1998. *Xác định vùng không nhiễm dịch hại*. Rome, IPPC, FAO.

ISPM 12. 2001. *Hướng dẫn chứng nhận KDTV*. Rome, IPPC, FAO.

Thuật ngữ định nghĩa

Định nghĩa các thuật ngữ trong tiêu chuẩn này có thể tìm trong ISPM số 5 (*Thuật ngữ kiểm dịch thực vật*).

Mục đích yêu cầu

IPPC quy định cho các nước thành viên phải thực hiện báo cáo những chuyển hàng nhập khẩu không tuân thủ các yêu cầu về KDTV, bao gồm cả việc không tuân thủ các yêu cầu về hồ sơ chuyển hàng cũng như báo cáo các hành động khẩn cấp, khi phát hiện trong chuyển hàng đó những sinh vật có khả năng gây hại. Bên nhập khẩu phải lập tức thông báo đến các

nước xuất khẩu những trường hợp không tuân thủ và những trường hợp áp dụng các biện pháp khẩn cấp đối với các chuyến hàng nhập khẩu. Việc thông báo cần phải dựa vào kết quả thực tế của việc không tuân thủ để từ đó giúp cho nước xuất khẩu có thể tiến hành xác minh và thực hiện sửa đổi cần thiết. Nước nhập khẩu cũng có thể được yêu cầu phải cung cấp các kết quả giúp cho việc xác minh.

Các thông tin cần thiết của thông báo bao gồm số (ký hiệu) tham chiếu, ngày thông báo, ký hiệu của NPPO nước xuất khẩu và nhập khẩu, nhận diện hàng hóa, có hiệu lực đầu tiên, lý do thực hiện, các thông tin liên quan đến việc không tuân thủ và hành động khẩn cấp cũng như các biện pháp KDTV được áp dụng. Việc thông báo cần thực hiện kịp thời và theo thể thức thống nhất.

Nước nhập khẩu cần tiến hành điều tra khi xuất hiện bất kỳ tình trạng mới hoặc không mong muốn về mặt KDTV nhằm xác minh tính đúng đắn và sự thay đổi cần thiết trong các yêu cầu về KDTV. Nước xuất khẩu cần phải khẩn trương điều tra tìm nguyên nhân của việc không tuân thủ. Việc thông báo những trường hợp không tuân thủ và những hành động khẩn cấp liên quan tới việc tái xuất khẩu thì cần có sự hợp tác trực tiếp với nước tái xuất khẩu. Trong trường hợp lô hàng quá cảnh thì cần liên hệ trực tiếp với nước xuất khẩu.

YÊU CẦU

1. Mục đích thông báo

Nước nhập khẩu thông báo cho nước xuất khẩu những trường hợp có sai sót trong chuyến hàng nhập khẩu nhằm giúp thực hiện tuân thủ các yêu cầu KDTV hoặc báo cáo các trường hợp phải áp dụng hành động khẩn cấp khi phát hiện sinh vật có nguy cơ gây hại. Việc sử dụng các thông tin cho các mục đích khác là việc làm tự nguyện nhưng trong mọi trường hợp chỉ phải thực hiện với mục đích giúp cho việc hợp tác giữa các nước nhằm ngăn chặn sự du nhập hoặc/và sự lây lan của dịch hại thuộc diện điều chỉnh (Điều I và VIII của IPPC). Những thông báo này giúp cho việc điều tra nguyên nhân của các trường hợp không tuân thủ và tránh lặp lại sai sót hiện tại.

2. Sử dụng các thông tin được thông báo

Thông báo là một hình thức trao đổi song phương. Thông báo và các thông tin khác được sử dụng một cách chính thức và cần được xem xét kỹ nội dung để tránh hiểu nhầm hoặc sử dụng sai mục đích. Để tránh nhầm lẫn

cũng như lạm dụng việc thực hiện thông báo, các nước cần phải đảm bảo rằng những thông báo và thông tin cung cấp trong lần đầu tiên chỉ áp dụng cho nước xuất khẩu. Trong trường hợp cụ thể, nước nhập khẩu có thể tư vấn cho nước xuất khẩu cũng như tạo điều kiện để tiến hành điều tra các trường hợp không tuân thủ, và thực hiện sửa đổi nếu cần thiết. Tất cả cần phải thực hiện trước khi có bất kỳ sự thay đổi về tình trạng KDTV của hàng hóa hoặc vùng, hoặc các sai sót trong hệ thống KDTV của nước xuất khẩu được khẳng định và ghi nhận (xem ISPM số 8: 1998).

3. Các điều khoản của IPPC liên quan đến việc thông báo

Thiết lập một hệ thống thực hiện việc thông báo một cách thường xuyên cần dựa trên những hướng dẫn sau của IPPC:

- Điều VII.2f có nói “Các nước nhập khẩu cần phải thông báo ngay khi nước xuất khẩu hoặc tái xuất khẩu yêu cầu các thông tin liên quan đến những trường hợp không tuân thủ các thủ tục chứng nhận KDTV. Nước xuất khẩu hoặc tái xuất khẩu liên quan cần xác minh, theo yêu cầu, hoặc báo cáo kết quả điều tra cho nước nhập khẩu có liên quan”
- Theo điều VII.6 thì các Bên liên quan có thể ” thực hiện hành động khẩn cấp khi phát hiện dịch hại có nguy cơ gây hại đối với lãnh thổ nước mình hoặc báo cáo về những phát hiện này. Bất kỳ hành động nào được thực hiện ngay khi đảm bảo được tính công bằng. Những hành động này cần phải được ghi lại và thông báo cho các Bên liên quan, Ban Thư ký IPPC và RPPO mà nước đó là thành viên”
- Điều VIII.1:” Các Bên liên quan cần có sự hợp tác để thực hiện đúng theo IPPC”
- Điều VIII.2: Các Bên liên quan phải thiết lập điểm trao đổi thông tin.

Các nước không tham gia IPPC cũng được khuyến khích sử dụng hệ thống tiêu chuẩn này (Điều XVIII của IPPC).

4. Cơ sở của việc thông báo

Trong hầu hết các trường hợp, việc thông báo được thực hiện do phát hiện ra các dịch hại thuộc diện điều chỉnh trong chuyển hàng nhập khẩu. Cũng có trường hợp khác là do không tuân thủ các yêu cầu về thực hiện và thông báo KDTV. Khi tình trạng mới hoặc không mong muốn xuất hiện hoặc khi thực hiện hành động khẩn cấp thì nước xuất khẩu cần được thông báo.

4.1 Trường hợp không tuân thủ

Các nước có thể thỏa thuận song phương về những trường hợp không tuân thủ được xem xét để thông báo cho nhau. Trong trường hợp không có những thỏa thuận này, nước nhập khẩu có thể quan tâm tới những vấn đề quan trọng sau:

- Sai sót trong việc tuân thủ các yêu cầu KDTV
- Phát hiện dịch hại thuộc diện điều chỉnh
- Sai sót trong việc thực hiện các thủ tục giấy tờ KDTV gồm:
- Không có Giấy chứng nhận KDTV
- Không chứng nhận những thay đổi hoặc tẩy xóa trên Giấy chứng nhận KDTV
- Thiếu những thông tin quan trọng trên Giấy chứng nhận KDTV
- Giả mạo Giấy chứng nhận KDTV
- Chuyển hàng bị cấm
- Các vật thể bị cấm trong chuyển hàng (ví dụ: đất)
- Bằng chứng cho thấy có sai sót trong các biện pháp xử lý
- Liên tục có các trường hợp vật thể thuộc diện cấm gửi qua bưu điện hoặc thông qua hành lý xách tay với lượng nhỏ hoặc phi thương mại .

Những trường hợp không tuân thủ yêu cầu KDTV của một chuyến hàng nhập khẩu cần phải được thông báo tới nước xuất khẩu dù chuyến hàng đó có hoặc không yêu cầu Giấy chứng nhận KDTV.

4.2 Hành động khẩn cấp

Hành động khẩn cấp được thực hiện khi phát hiện trong chuyến hàng nhập khẩu có:

- Dịch hại thuộc diện điều chỉnh không được liệt kê mà có liên quan đến hàng hoá của nước xuất khẩu
- Những sinh vật có dấu hiệu nguy cơ KDTV.

5. Thời gian thông báo

Việc thông báo cần phải được thực hiện ngay khi phát hiện trường hợp không tuân thủ hoặc khi cần thiết phải áp dụng các hành động khẩn cấp và

các biện pháp KDTV khác. Sự chậm trễ trong việc thông báo đều phải đưa ra lý do cụ thể (ví dụ: cần thời gian cho việc giám định sinh vật), nhưng ngay khi thực hiện vẫn cần phải có thông báo.

6. Thông tin của thông báo

Các thông báo cần phải thống nhất về thể thức và đảm bảo những thông tin tối thiểu nhất định Các NPPO khuyến khích cung cấp thông tin bổ sung quan trọng có liên quan hoặc theo yêu cầu cụ thể của nước xuất khẩu.

6.1 Các thông tin yêu cầu

Một thông báo bao gồm những thông tin sau:

- *Số tham chiếu* - Nước thông báo cần cung cấp cho nước xuất khẩu những cách thức để thực hiện tham chiếu. Số liệu này có thể là một hệ thống riêng biệt hoặc dựa theo số của Giấy chứng nhận KDTV có liên quan đến chuyển hàng
- *Thời gian*: Có thể là ngày gửi thông báo
- *Ký hiệu của NPPO nước nhập khẩu*
- *Ký hiệu của NPPO nước xuất khẩu*
- *Ký hiệu chuyển hàng* - Các chuyển hàng cần phải được xác định bằng số của Giấy chứng nhận KDTV hoặc bằng các tài liệu tham khảo khác và bao gồm cả chủng loại hàng hóa và tên khoa học (ít nhất phải có tên giống) của thực vật hoặc sản phẩm thực vật.
- *Xác định người gửi và nhận hàng*
- *Ngày bắt đầu áp dụng hành động khẩn cấp đối với chuyển hàng*
- *Các thông tin khoa học liên quan đến nguyên nhân vi phạm không tuân thủ và áp dụng hành động khẩn cấp*, gồm có:
  - Nhận dạng dịch hại (xem thêm mục 8 dưới đây)
  - Một phần hay toàn bộ chuyển hàng bị ảnh hưởng, nếu có thể
  - Các vấn đề về hồ sơ chuyển hàng
  - Các yêu cầu KDTV nhập khẩu không được tuân thủ
- *Các biện pháp KDTV đã thực hiện* phải được mô tả chi tiết cùng với các phần của chuyển hàng chịu tác động của biện pháp trên

- *Dấu xác nhận của cơ quan có thẩm quyền* - Các nước nhập khẩu cần phải có một phương tiện để xác thực thông báo hợp lệ (ví dụ: đóng dấu, dấu giáp lai, đề mục, chữ ký ủy quyền).

6.2 Các thông tin hỗ trợ

Tùy theo yêu cầu, các thông tin hỗ trợ cũng có thể được cung cấp cho nước xuất khẩu và có thể bao gồm:

- Bản sao của Giấy chứng nhận KDTV và các giấy tờ liên quan khác
- Kết quả giám định
- Dịch hại liên quan, như phần bị nhiễm dịch hại của chuyển hàng hoặc mức độ ảnh hưởng của chúng đến chuyển hàng
- Các thông tin khác sẽ được sử dụng để giúp nước xuất khẩu xác định và có biện pháp chỉnh sửa các trường hợp không tuân thủ.

6.3 Mẫu, ký hiệu, chữ viết tắt

Mẫu, ký hiệu, chữ viết tắt sử dụng trong thông báo hoặc thông tin hỗ trợ cần được cung cấp kèm theo những giải thích rõ ràng theo yêu cầu.

6.4 Ngôn ngữ

Việc thông báo và cung cấp thông tin sẽ sử dụng một ngôn ngữ phù hợp trừ những trường hợp đã có thỏa thuận song phương giữa các Bên liên quan. Các thông tin sẽ được trao đổi tại điểm trao đổi thông tin và cần phải sử dụng một trong số ngôn ngữ của FAO (IPPC, điều XIX.3e).

7. Văn bản và các phương tiện trao đổi thông tin

Nước thực hiện thông báo cần phải lưu lại các thông báo, thông tin hỗ trợ và các hồ sơ liên quan ít nhất một năm kể từ ngày ban hành. Các thông báo điện tử được khuyến khích sử dụng.

Các thông báo cần được gửi tới điểm trao đổi thông tin của IPPC, trong trường hợp chưa xác định được địa chỉ điểm liên hệ của nước nhận thông báo, hoặc gửi tới NPPO của nước xuất khẩu, ngoại trừ trường hợp trong thoả thuận song phương đã qui định. Việc trao đổi thông tin được thực hiện tại điểm đầu mối liên lạc chính thức trừ trường hợp nước nhập khẩu muốn sử dụng thông tin từ một nguồn chính thức khác.

8. Phân loại dịch hại

Việc định loại sinh vật gây hại trong chuyển hàng nhập khẩu là một yêu cầu để xác định chúng là, hoặc có thể là dịch hại thuộc diện điều chỉnh và qua

đó chứng minh tính đúng đắn của biện pháp KDTV hay hành động khẩn cấp được áp dụng. Việc định loại này có thể không thực hiện được trong những trường hợp sau:

- Tiêu bản mẫu về giai đoạn phát triển của dịch hại hoặc điều kiện không phù hợp cho việc định loại
- Không có chuyên gia giám định thích hợp.
- Trường hợp không định loại được cũng phải được ghi trong thông báo
- Khi định loại dịch hại, nước nhập khẩu cần phải:
- Mô tả, khi có yêu cầu, những qui trình áp dụng để giám định và thu mẫu, bao gồm tên người giám định và/hoặc phòng thí nghiệm giám định, những thông tin này nên lưu giữ trong một thời gian thích hợp (1 năm sau khi thông báo hoặc cho đến khi những điều tra cần thiết được tiến hành), các bằng chứng như mẫu tiêu bản hoặc mẫu vật thể sẽ được sử dụng khi giải quyết các vấn đề tranh chấp
- Cho biết giai đoạn phát triển và khả năng sống sót của dịch hại, nếu có thể
- Cung cấp thông tin về nhận dạng dịch hại ở mức độ có thể hoặc tới mức độ phân loại để có thể chứng minh cho những biện pháp đã áp dụng

9. Điều tra vi phạm không tuân thủ và hành động khẩn cấp

9.1. Không tuân thủ

Nước xuất khẩu cần tiến hành điều tra các trường hợp không tuân thủ để xác định nguyên nhân nhằm tránh tái phạm. Tùy theo yêu cầu, kết quả điều tra cần phải được thông báo tới nước nhập khẩu. Khi kết quả chỉ ra sự thay đổi về tình trạng dịch hại, những thông tin này cần phải được trao đổi dựa theo các bước thực hành hướng dẫn tại ISPM số 8:1998.

9.2. Hành động khẩn cấp

Nước xuất khẩu cần phải tiến hành xác minh khi xuất hiện tình trạng KDTV mới hoặc không mong muốn để chứng minh cho những biện pháp khẩn cấp đã áp dụng. Những hành động khẩn cấp này phải qua bước đánh giá trong thời gian nhanh nhất để đảm bảo các bước tiếp theo dựa trên phán quyết kỹ thuật. Nếu các bước tiếp theo được chứng minh tính đúng đắn, các biện pháp KDTV của nước nhập khẩu cần phải được điều chỉnh, ban hành và chuyển giao tới nước xuất khẩu.

10. Quá cảnh

Với những chuyến hàng quá cảnh, khi có trường hợp không tuân thủ yêu cầu của nước mà hàng hoá quá cảnh hoặc áp dụng hành động khẩn cấp đều phải thông báo tới nước xuất khẩu. Khi nước có hàng quá cảnh có lý do về các trường hợp không tuân thủ hoặc xuất hiện tình trạng KDTV mới hoặc không mong muốn có thể ảnh hưởng đến nước nhập hàng cuối cùng thì có thể gửi thông báo tới nước đó. Nước nhận hàng cuối cùng cũng có thể gửi bản sao thông báo của mình tới nước mà hàng hoá quá cảnh.

11. Tái xuất khẩu

Trong trường hợp liên quan đến Giấy chứng nhận KDTV cho nước tái xuất khẩu, nghĩa vụ và các điều khoản liên quan đến nước xuất khẩu sẽ được áp dụng đối với nước thực hiện tái xuất khẩu.